

240121-ZIENSWIJZE vliegveld Volkel-KS:

Directie Materieel, Vastgoed, Leefomgeving en Duurzaamheid

Ministerie van Defensie.

O.v.v. Nationaal programma Ruimte voor Defensie

Postbus 20701

2500 ES Den Haag

Onderwerp: **Notitie reikwijdte en detailniveau Ministerie van Defensie**

Referentie: **240121-Zienswijze vliegveld Volkel-KS**

Geacht Ministerie van Defensie,

Hierbij willen we onze bezorgdheid uitten over de plannen voor de uitbreiding van de milieuruimte voor vliegveld Volkel (vernomen via de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 15 dec 2023). De wens om de behoefte aan meer milieuruimte voor Defensie, baart ons zorgen.

We lezen dat vooral de geluidsruijme met het aantal ‘sorties’ (= vluchten) uitgebreid zou moeten worden op Vliegveld Volkel. Graag zouden we u willen vragen dit nog eens goed te overwegen en te besluiten om Volkel te ontzien bij deze uitbreiding.

Wij menen dat we al heel wat te verduren hebben gekregen de laatste jaren:

- **Overgang van F16 naar F35**, de F35 die veel meer geluidsoverlast geeft dan de F16. Volgens geluidsmetingen in Leeuwarden (jan 2023) produceert een F35 bij opstijgen: 5x meer geluid en bij landen: is hij 20x luider dan een F16.

- Het **tolereren van avondvluchten**

- **Verdragen van het cirkelen over ons dorp Odiliapeel**; het herhaaldelijk oefenen voor opstijgen en landen, waardoor de hinder bij ons in het dorp dubbelop is. Zie kaartje met vliegbewegingen van een aantal jaren geleden (BD, bijlage 1)

Als deze geplande uitbreiding er ook nog eens bijkomt; wordt de overlast voor ons onacceptabel.

We vrezen:

- Extreme toename van geluid.
- Luchtverontreiniging, door extreem gebruik van fossiele brandstoffen, met negatieve gevolgen voor de volksgezondheid (denk aan Astma, COPD, hogere kans op kanker)
- Aantasting van onze leefomgeving, niet meer buiten te kunnen recreëren tijdens vliegbewegingen.
- Verontreiniging van het oppervlak (en grondwater) door het lozen van kerosine.
- Economische waardedaling van ons onroerend goed.
- Beperking van woningbouw in omgeving van vliegveld
- Afname van recreatie / toerisme

Hier enkele voorbeelden:

- Welke gehoorschade lopen onze kinderen op, fietsend naar school in Uden?
- Wat ademen we in?
- Zijn de groenten uit onze moestuinen nog wel eetbaar?
- Kunnen we de eieren van onze eigen kippen nog eten?
- Wat doet dit alles met onze paarden, koeien, varkens?
- Windmolens worden verboden tot 15 km rondom vliegveld

Zie ook bijlage 2 voor extra algemene informatie, voor de mogelijke gevolgen, als een vliegveld wil uitbreiden in geluidsruimte en aantal vluchten. Wordt er ook een MIB (milieu-impactbeoordeling) opgesteld voor deze aanvraag? Zoja, dan zouden we daar graag de resultaten van inzien.

Boeren en ondernemers in Odiliapeel worden verplicht om te verduurzamen, om de stikstof-uitstoot zo veel mogelijk te beperken, om zo min mogelijk bij te dragen aan het broeikas-effect, landelijk een enorm discussiepunt (stikstofcrisis).

We vinden de uitbreiding van de milieuruimte voor Defensie met bij-krijgende extra uitstoot, niet uit te leggen aan deze mensen, en al helemaal niet aan boeren met transitiebedrijven, die hun levenswerk aan het rijk hebben verkocht; t.b.v. natuur of de mens, om schoner te gaan wonen.

Nu zou deze ingeleverde milieuruimte aan vervuilende Defensie gegeven moeten worden....?

We hebben hier al zo'n **slechte luchtkwaliteit in deze regio**, zeker vergeleken met Leeuwarden.

En hoe zit het met de **tekortkomingen van de F35**? Moeten we ons daar nog zorgen om maken?

Kortom; wij willen niet meer belast worden dan nu al het geval is.

Waarom wordt er zo rond ons dorp gecirkeld? Kan dit op een plek met minder inwoners?

Zoals jullie zelf schrijven; NL is te klein, voor alle vraag naar ruimte. Waarom wordt deze ruimte niet in het buitenland gezocht?

Waarom specialiseert Defensie-NL zich niet op de marine? Nederland is immers een waterland.

Graag zien we een reactie tegemoet op onze zienswijze, in de NOTA van ANTWOORD, welke gepubliceerd zal worden in het voorjaar van 2024.

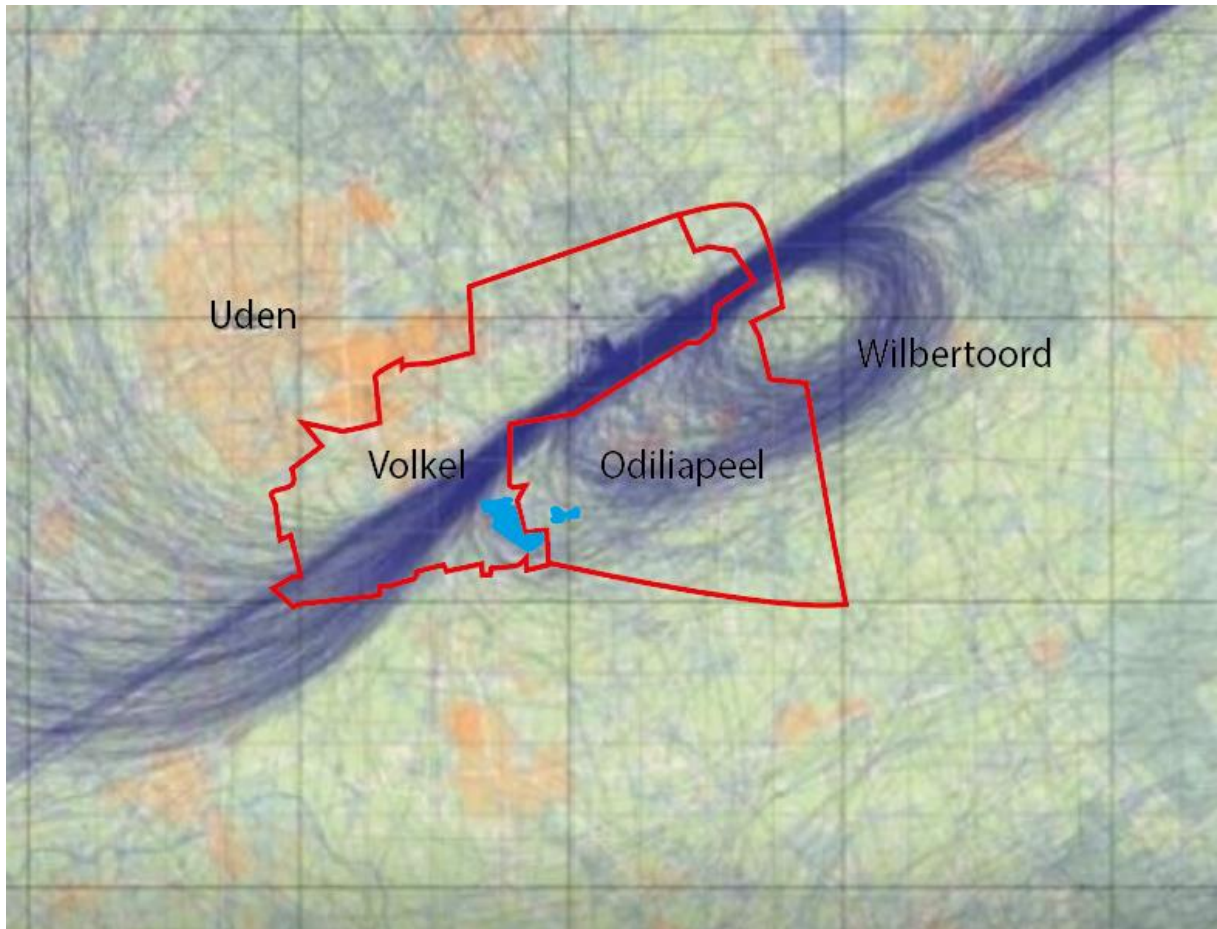
Bezorgde maar toch vriendelijke groet,

Inwoners van Odiliapeel en verdere betrokkenen

Bijlage 1: Kaartje met vliegbewegingen van een aantal jaren geleden, die het cirkelen boven Odiliapeel weergeeft

Bijlage 2: Algemene informatie: Effecten uitbreiding vliegbasis

Bijlage 1: Kaartje met vliegbewegingen van een aantal jaren geleden, die het cirkelen boven Odiliapeel weergeeft (Brabants Dagblad – online)

Bijlage 2:

Algemene informatie:

Effecten uitbreiding vliegbasis

De uitbreiding van een militaire vliegbasis, vooral wanneer het aantal operationele vliegtuigen toeneemt, kan verschillende nadelige gevolgen hebben voor de omliggende omgeving. Hier zijn enkele mogelijke aspecten:

Geluidsoverlast: Een toename van het aantal jachtvliegtuigen en vliegbewegingen leidt tot meer geluidsoverlast in de omgeving. Militaire vliegtuigen, waaronder de F35, produceren krachtige geluidsniveaus tijdens start- en landingsoperaties, evenals tijdens oefeningen en trainingssessies. Dit kan de levenskwaliteit van de bewoners in de buurt aanzienlijk verminderen.

Milieueffecten: De uitstoot van vliegtuigen; afvalstoffen en brandstoffen, kan schadelijke gevolgen hebben voor het milieu en kan een negatief gezondheidseffect hebben op mens, flora en fauna.

Veiligheidsrisico's: Een groter aantal vliegtuigen en vliegbewegingen op een militaire vliegbasis kan ook de veiligheidsrisico's verhogen. Als een vliegbasis belangrijker is, wordt het ook een groter doelwit voor de vijand, wat zowel de militairen als de lokale bevolking in gevaar kan brengen.

Economische impact: Toegenomen geluidsoverlast en veiligheidszorgen kunnen bijvoorbeeld potentiële investeerders en nieuwe bewoners afschrikken.

Kerosine

F35 verbruikt tussen de 2 en 11 liter Kerosine per seconde.

De impact van uitstoot van kerosine door een F35 op de omgeving van een militaire basis kan verschillende milieueffecten hebben. De uitstoot van kerosine, die plaatsvindt tijdens het opstijgen, landen en tijdens vluchten, kan de luchtkwaliteit, bodem en waterkwaliteit beïnvloeden. Hier zijn enkele mogelijke gevolgen:

Luchtkwaliteit: De verbranding van kerosine in vliegtuigmotoren produceert verschillende verontreinigende stoffen, waaronder stikstofoxiden (NOx), zwaveloxiden (SOx), koolstofmonoxide (CO), fijnstof en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verontreinigende stoffen kunnen de luchtkwaliteit in de omgeving van de militaire basis negatief beïnvloeden en bijdragen aan de vorming van luchtvervuiling.

Bodemverontreiniging: Morsingen van brandstof, olie of andere chemicaliën kunnen de bodem rond de militaire basis verontreinigen. Dit kan leiden tot problemen zoals bodemerosie, verlies van biodiversiteit en schade aan gewassen.

Waterverontreiniging: Afvoer van regenwater kan verontreinigingen van de start- en landingsbanen naar nabijgelegen waterlichamen transporteren. Dit kan leiden tot waterverontreiniging en heeft mogelijk invloed op aquatische ecosystemen. Het kan ook de drinkwatervoorziening in de omgeving beïnvloeden.

Gezondheidseffecten: De verbranding van kerosine produceert schadelijke stoffen die, bij hoge concentraties, gezondheidseffecten kunnen hebben op de lokale bevolking. Blootstelling aan

NOx kan bijvoorbeeld ademhalingsproblemen veroorzaken, terwijl fijnstof schadelijk kan zijn voor de luchtwegen.

Ecologische effecten: De uitstoot van kerosine kan ook ecologische effecten hebben op de omgeving. Aquatische ecosystemen kunnen worden aangetast door waterverontreiniging, terwijl luchtvervuiling de gezondheid van planten en dieren kan beïnvloeden.

Om de mogelijke impact van de uitstoot van kerosine te beoordelen en beheren, worden vaak milieu-impactbeoordelingen (MIB's) uitgevoerd als onderdeel van de plannings- en vergunningsprocessen. Deze beoordelingen identificeren potentiële milieueffecten en stellen maatregelen voor om de impact te verminderen of te voorkomen. Lokale autoriteiten en milieubureaus spelen een rol bij het reguleren van de uitstoot en het handhaven van milieuvoorschriften om de impact op de omgeving te beheersen.

-----einde-----